

2. Schaufeli, W. B., Leiter, M. P., & Maslach, C. (2009). Burnout: 35 years of research and practice. *Career Development International*, 14(3), 204-220. Це огляд досліджень про емоційне вигорання, включаючи його визначення, причини та методи профілактики.
3. Shirom, A. (2003). Job-related burnout: A review. In J. C. Quick & L. E. Tetrick (Eds.), *Handbook of Occupational Health Psychology* (pp. 245-264). Washington, DC: American Psychological Association. Книга містить огляд досліджень вигорання та його впливу на психічне здоров'я.
4. Перегончук Н. В. Проблема емоційної стійкості в професійній діяльності педагога. *Проблеми загальної та педагогічної психології* : зб. наук. пр. Ін-ту психології імені Г. С. Костюка АПН України / За ред. С. Д. Максименка. Т. XII, ч. 4. К., 2010. С. 322–331.
5. Столярчук О. А. Специфіка переживання кризи професійної ідентифікації майбутніми вчителями. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Психологічні науки» : зб. наук. пр. Вип. 1. Т. 2. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2015. С. 34–38.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ЮНАКІВ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Колісник Л. С.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
hozhimlogist1@gmail.com*

На сьогоднішній день військова служба стає не тільки обов'язком, але і важливим етапом у формуванні особистості молодих людей, розвиваючи такі риси, як стресостійкість, відповідальність, патріотизм та особисту дисципліну. Дослідження цього питання є важливим для створення ефективних програм патріотичного виховання, а також адаптації молоді до вимог військової служби. Важливо вивчити фактори, які формують мотивацію до служби, серед яких – соціальні очікування, психологічна готовність, культурні цінності на вплив інформаційного середовища. В умовах загрози національній безпеці та активного інформаційного впливу на молодь, розуміння психічних особливостей мотивації дозволить підсилити патріотичні настрої, оптимізувати процес набору на службу та поліпшити психологічну підтримку військовослужбовців.

Мета дослідження – визначення і аналіз психічних особливостей мотивації юнаків до військової служби, зокрема, таких факторів, як соціальні та культурні установки, патріотизм, психологічна готовність та особистісні якості. Виявлення ключових чинників, що впливають на вибір військової служби серед молоді та на розробку рекомендацій для покращення мотиваційних програм та психологічної підтримки військовослужбовців. Розуміння мотиваційних факторів дозволить підвищити ефективність набору на військову службу, створити умови

для кращої адаптації молоді до специфіки військового життя. Це сприятиме зміцненню патріотичних цінностей та посиленню захисту національної безпеки.

Методика та організація дослідження: використати комплекс кількісних і якісних методів для глибокого вивчення психічних особливостей, які впливають на мотивацію юнаків до військової служби. Основні методи: опитування, анкетування, інтерв'ю, психологічні тести для визначення особистісних характеристик і мотиваційних установок. Визначити особистісні та психічні характеристики, які впливають на мотивацію служби, оцінити вплив патріотичного виховання на мотивацію до військової служби. Дослідити вплив інформаційного середовища на мотиваційні установки юнаків, проаналізувати соціальні та культурні фактори, що впливають на рішення юнаків про службу.

Мотивація до служби складається з різних складових, серед яких виділяються патріотичні мотиви, особисті інтереси, бажання набути нові навички, а також прагнення до соціального статусу і поваги [3].

Військова служба для багатьох юнаків є засобом особистісного розвитку, що включає можливість випробувати себе, отримати фізичне і психологічне загартування, підвищити самодисципліну. Бажання самореалізації може бути вагомим мотивуючим фактором [4].

Мотиваційний вплив на вибір професії має патріотичне виховання. Воно може не лише мотивувати до військової служби, а й спрямовувати молодь на вибір професії, яка пов'язана із захистом країни. Наприклад, служба в армії, в поліції, в рятувальних службах [2].

Засоби масової інформації та громадські організації також відіграють важливу роль у мотивації юнаків, створюючи позитивний образ військової служби, популяризуючи національних героїв і військових, що служать прикладом для молоді [2].

Засоби масової інформації часто використовуються для підвищення патріотизму, демонстрації позитивного образу військової служби та надання молоді моделей для наслідування через історії про героїзм та мужність військових [5].

Популяризація військової служби у фільмах, літературі та мистецтві створює привабливий образ армії, що спонукає молодь обирати військову службу як перспективний шлях кар'єрного розвитку [1].

Для багатьох юнаків мотивом до військової служби є патріотичні переконання, бажання захистити Батьківщину. Особливо важливою ця мотивація стає в умовах національної небезпеки або військових конфліктів [3]. Військова служба розглядається як можливість реалізувати патріотичні та громадянські переконання. Молодь, яка має високий рівень національної свідомості, частіше проявляє мотивацію до служби, особливо в умовах загрози для держави [4].

Патріотичне виховання формує національну свідомість, що дозволяє молоді усвідомлювати себе як частину суспільства і стимулює їх до служби аби захистити державу та громадян [2].

Інформаційні джерела формують у молоді розуміння, що військова служба є соціально важливою та потрібною для суспільства. А це підвищує рівень поваги до професії військового і стимулює мотивацію. Соціальні платформи, в свою чергу, є важливим інструментом для створення суспільних настроїв, у тому числі і до військової служби. Контент про військових, який демонструє їхню відданість, може значно збільшити інтерес до служби серед молоді. У сучасних умовах пропаганда може бути спрямована на зміцнення патріотичних переконань серед молоді [2].

Сім'я, друзі та найближче оточення можуть стимулювати, або навпаки, знижувати мотивацію до служби. Юнаки, які виховувалися в родинях з військовими традиціями, часто проявляють вищу готовність до військової служби [3]. Батьки, які самі пройшли військову службу, можуть стати прикладом для дітей [2]. Сімейні цінності, які підтримують повагу до служби, зокрема якщо в родині є військові, сприяють розвитку позитивного ставлення до армії та підвищують ймовірність служби [1].

Також військова служба розглядається як можливість для самореалізації, розвитку лідерських якостей, фізичного та психологічного загартування. Бажання розвиватися в цих напрямках може бути сильним стимулом для молоді [3].

Соціальні очікування та громадська думка стимулюють молодь до служби, оскільки участь у військовій службі сприймається як суспільно важливий і необхідний обов'язок [1].

Для деяких юнаків фінансова стабільність і пільги пов'язані з військовою службою є значущим фактором. Заробітна плата, забезпечення житлом та іншими соціальними гарантіями можуть посилювати мотивацію [3].

Але деякі молоді люди можуть відчувати страх перед військовою службою через її фізичні та психологічні вимоги. Ці страхи можуть бути обумовлені недостатньою психологічною підготовкою, що вимагає розробки спеціальних програм адаптації. Для успішної адаптації до військових умов необхідні такі якості, як стресостійкість, рішучість, здатність до витримки і самоконтролю. Високий рівень психологічної готовності сприяє формуванню позитивного ставлення до служби [4].

Мотивація молоді до військової служби є комплексним явищем, яке формується під впливом соціальних, особистісних, патріотичних та матеріальних чинників, а також залежить від рівня психологічної готовності до служби [4].

Патріотичне виховання є потужним фактором, який сприяє формуванню стійкої мотивації до військової служби. Воно підвищує

національну свідомість, зміцнює відчуття обов'язку перед країною та сприяє готовності молоді до виконання своїх громадянських обов'язків [2].

Інформаційне середовище значною мірою визначає ставлення молоді до військової служби, впливаючи як на мотиваційні установки, так і на рівень психологічної підготовки. Правильне використання інформаційного ресурсу може значно підвищити позитивне ставлення до служби серед молоді, одночасно знижуючи психологічні бар'єри [5].

Соціальні та культурні фактори мають значний вплив на мотивацію юнаків до військової служби. Вони допомагають формувати позитивне ставлення до армії через культурні цінності, історичну пам'ять, соціальні очікування та моральні переконання, що створює стабільну базу для мотивації до захисту своєї країни [1].

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук І. Г. Соціальні та культурні фактори мотивації юнаків до служби в армії. *Психологічні науки*. 2021.
2. Бондаренко В. М. Патріотичне виховання як фактор мотивації до військової служби у підлітків і юнацтва. *Соціальна психологія*. 2019.
3. Гребенюк О. М., Соловей А. І. Психологічні особливості мотивації до військової служби у сучасної молоді. *Наукові праці університету «Україна»*. 2021.
4. Кондратенко Т. П. Психологія військової служби та мотиваційні установки молоді. *Вісник психології та соціальної роботи*. 2020.
5. Мельник П. С., Гладкий Ю. О. Вплив інформаційного середовища на мотивацію до військової служби. *Психологія інформаційного впливу*. 2022.

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ МЕНЕДЖЕРІВ І КЛІЄНТІВ ІТ-КОМПАНІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ВЗАЄМОДІЇ

Коломієць Д. С.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
kolomiietsdm@gmail.com*

У сучасному світі ІТ-індустрія займає провідну роль в економіці, а її успішний розвиток значною мірою залежить від якості взаємодії між менеджерами і клієнтами. Емоційний інтелект (ЕІ) стає ключовим фактором, який впливає на ефективність комунікації, побудову довірчих відносин та позитивне прийняття рішень стосовно співпраці. Професійна взаємодія в ІТ-секторі, що включає складні технічні та комунікаційні процеси, вимагає розвинених навичок розуміння та регуляції емоцій.